

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вчена рада Хмельницького
національного університету

Протокол 29.08.2019 № 1

Голова Вченої ради

М. Є. Скиба
М. Є. Скиба

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПСИХОЛОГІЧНУ СЛУЖБУ
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Хмельницький, 2019

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Психологічна служба є структурним підрозділом Хмельницького національного університету (далі – Університет), який здійснює свою діяльність щодо забезпечення психологічної підтримки та супроводу учасників освітнього процесу в Університеті. Вона є органічною складовою Психологічної служби системи освіти України. Основною метою діяльності Психологічної служби є психологічне забезпечення та підвищення ефективності педагогічного процесу, захист психологічного здоров'я і соціального благополуччя усіх його учасників: студентів, педагогічних і науково-педагогічних працівників.

1.2. Діяльність Психологічної служби забезпечується практичними психологами. За своїм статусом працівники Психологічної служби належать до педагогічних працівників і, відповідно до чинного законодавства, користуються всіма правами і гарантіями, передбаченими для них.

1.3. Завідувач Психологічної служби відповідає за зміст, якість та результати її діяльності перед керівництвом закладу вищої освіти. Не менше одного разу на рік звітує перед керівництвом ЗВО.

1.4. Психологічна служба у своїй діяльності керується Конституцією України, чинним законодавством, у тому числі Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про психологічну службу системи освіти України, Статутом Університету, наказами ректора.

1.5. Ведення нормативної документації Психологічної служби здійснюється українською мовою, документація ведеться згідно з переліком відповідно до листа Міністерства освіти і науки України (від 24.07.2019 №1/9-477).

1.6. При Психологічній службі можуть створюватися: групи швидкого реагування, які надають невідкладну психологічну допомогу, консультативні і тренінг-групи, студентські гуртки, групи волонтерів.

1.7. Психологічна служба співпрацює з психологічним центром, лабораторією інклюзивної педагогіки та лабораторією медико-психологічних досліджень Хмельницького національного університету.

II. СТРУКТУРА ТА УПРАВЛІННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЮ СЛУЖБОЮ

2.1. Структура і штатний розпис Психологічної служби ХНУ визначаються керівництвом ЗВО. Адміністративно Психологічна служба підпорядковується проректору з навчально-педагогічної роботи.

III. МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ ТА ПРИНЦИПИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

3.1. Основною метою діяльності Психологічної служби ХНУ є психологічне забезпечення навчально-виховного процесу, розвиток і формування зрілої професійно-орієнтованої особистості студента та збереження психологічного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу засобами практичної психології.

3.2. Основними завданнями діяльності Психологічної служби є:

- підвищення психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу, гуманізація стосунків у студентських і викладацьких колективах;
- забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника навчально-виховного процесу;
- сприяння повноцінному особистісному розвитку студентів та створення належних психологічних умов для формування у них мотивації до навчання, самореалізації творчих здібностей, самовиховання і саморозвитку.

3.3. Основними функціями Психологічної служби є:

- діагностично-прогностична – соціальне і психологічне вивчення студентів, викладачів і співробітників, груп і колективів, моніторинг соціальних процесів та психічного розвитку окремих студентів, визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток, навчання та взаємини в колективі;

- корекційно-розвивальна – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку і поведінці, схильності до залежностей та правопорушень, подолання різних форм девіантної поведінки (у разі недостатності психопрофілактичної роботи та за умови необхідності, своєчасності та ефективності застосування методів психокорекції та загальної психотерапії).

- соціально-захисна – здійснення соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися у складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо); захист конституційних прав і статусу, законних інтересів здобувачів освіти;

- просвітницько-профілактична – підвищення психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу – студентів, викладачів, співробітників, своєчасне попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, у міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям у навчально-виховному процесі, попередження наркоманії, алкоголізму, суїцидів, расової і соціальної нетерпимості, аморального способу життя та ін.;

- організаційно-методична – визначення стратегії, мети, завдань, планування діяльності Психологічної служби та координація взаємодії учасників освітнього процесу;

3.4. Діяльність Психологічної служби будується на принципах:

- пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей;
- доступності;
- гуманістичної спрямованості;
- гнучкості;
- науковості й компетентності;
- зворотнього зв'язку;

- єдності психодіагностики та психокорекції;
- діалогічної взаємодії між клієнтом та психологом;
- особистісно-орієнтованого підходу;
- конфіденційності;

3.5. Основними видами роботи Психологічної служби є:

1) психологічне консультування – надання психолого-педагогічної допомоги студентам, викладачам та співробітникам у вирішенні проблем щодо розвитку, виховання, навчання та формування психологічної і соціальної компетентності учасників освітнього процесу;

2) психодіагностика – психологічне вивчення студентів, викладачів і співробітників за допомогою сучасних надійних та валідних тестових методик, методів спостереження на підставі принципу єдності діагностики та психокорекції з метою виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні;

3) психопрофілактика – проведення індивідуальних і групових занять (консультацій, тренінгів, семінарів, лекцій тощо) для відповідних цільових груп з метою своєчасного попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі;

4) психореабілітація – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги студентам, що мають соціальні і психологічні проблеми, пережили чи перебувають у важкій життєвій ситуації, стресі тощо;

5) психологічна просвіта – формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу, виступи перед студентами, викладачами, кураторами з повідомленнями науково-практичного психологічного спрямування;

б) корекція – усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку у здобувачів освіти, зниження ризиків адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки;

7) організаційно-методична робота – складання планів на рік, місяць; складання звітної інформації; підготовка до проведення виступів, тренінгів, семінарів, лекцій тощо; підготовка психологічних матеріалів інформаційно-просвітницького спрямування; обробка результатів психодіагностики, оформлення висновків, рекомендацій; робота в бібліотеці, самопідготовка; консультації в навчально-методичних центрах; участь у науково-методичних семінарах, конференція тощо.

IV. ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

4.1. Працівник Психологічної служби ХНУ:

- бере участь у здійсненні освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного індивідуального розвитку студентів, збереження їх повноцінного психічного здоров'я;

- проводить психолого-педагогічну діагностику студентів, сприяє їх адаптації до нових умов навчально-виховного процесу згідно з рівнем психічного розвитку;

- розробляє та впроваджує розвивальні, корекційні програми навчально-виховної діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей студентів;

- готує студентів до свідомого життя; здійснює їх превентивне виховання, профілактику злочинності, алкоголізму й наркоманії, інших залежностей і шкідливих звичок;

- проводить психологічну діагностику і психолого-педагогічну корекцію девіантної поведінки студентів;

- формує психологічну культуру студентів, педагогічних працівників, батьків або осіб, які їх замінюють, консультує з питань психології, її практичного використання в організації навчально-виховного процесу.

4.2. Працівник Психологічної служби повинен:

- керуватися у своїй діяльності законодавством України, етичним кодексом психолога, Положенням про психологічну службу системи освіти України;

- дотримуватися педагогічної етики, поважати гідність студентів, захищати їх від будь-яких форм фізичного або психічного насильства;

- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри у тісному співробітництві з усіма учасниками педагогічного процесу;

- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань педагогічних працівників і батьків або осіб, які їх замінюють;

- зберігати професійну таємницю; не поширювати відомостей, отриманих у процесі діагностики або корекційної роботи, якщо це може завдати шкоди студенту чи його оточенню;

- постійно підвищувати свій професійний рівень;

- знати програмно-методичні матеріали й документи щодо обсягу, рівня знань, розвитку студентів; вимоги державних стандартів до забезпечення навчально-виховного процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки;

- проводити дослідження, моніторинги, тренінги, навчальні семінари, консультації для студентів, викладачів та співробітників ЗВО.

4.3. Тривалість робочого тижня практичного психолога визначається чинним законодавством з урахуванням типу навчального закладу.

V. ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

5.1. Фінансування діяльності Психологічної служби й оплата праці працівників здійснюються згідно з чинним законодавством.

5.2. Фінансування діяльності Психологічної служби ХНУ здійснюється за рахунок власних коштів вищого навчального закладу.

5.3. Працівникам Психологічної служби ХНУ надаються окремі приміщення (кабінети) для проведення діагностичної, навчальної, тренінгової, консультативної, розвивальної і корекційної роботи.

VI. ПРАВА ПРАЦІВНИКІВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

Працівники Психологічної служби мають право:

6.1. Разом з керівництвом Університету визначати зміст своєї діяльності з урахуванням державних норм і стандартів;

6.2. Брати участь у погодженні програм психологічної просвіти учасників навчально-виховного процесу;

6.3 Використовувати матеріально-технічну базу Університету для функціонування Психологічної служби;

6.4. Брати участь у науково-практичних конференціях, семінарах, тренінгах з питань теорії і практики психології та соціальної роботи.

VII. Прикінцеві положення

7.1. Питання, не врегульовані цим Положенням, регулюються нормами чинного законодавства України.

7.2. Це положення, а також усі зміни та доповнення до нього затверджуються вченою радою Університету, реєструються у встановленому порядку і вводяться в дію наказом ректора.

Керівник психологічної служби

Н. П. Берегова